

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULLARINDAKİ FİZİKİ ORTAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Süleyman Murat YILDIZ *

Müslim BAKIR **

ÖZET

Bu araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'na ait fiziki ortamların değerlendirilmesi amaçlanmış ve çalışmaya 23 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'ndan 870 öğrenci ile 330 öğretim elemanı katılmıştır. Kalite ölçeği kullanılarak elde edilen verilerin istatistiksel analizleri, SPSS 12.0 paket programında yapılarak aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Gruplar arası farklılığı bulmak için bağımsız grup t testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'na ait fiziki ortamların ne çok iyi ne de zayıf olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında öğrenciler ve öğretim elemanları fiziki ortamların yeterliliğini "önemli" olarak görmüşlerdir. Ayrıca, hem mevcut durumda hem de önem derecesinde gruplar arasındaki farklılık $p < 0,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Fiziksel Ortam.*

Geliş tarihi: 17.10.2005; Yayına kabul tarihi: 20.02.2006

* Muğla 75. Yıl Fen Lisesi, MUĞLA

** Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İSTANBUL

THE EVALUATION OF PHYSICAL ENVIRONMENTS IN SCHOOLS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

SUMMARY

The aim of the study is to evaluate the physical environments in schools of physical education and sports and 870 students and 330 faculty members from 23 schools of physical education and sports participated the study. The analysis of the data collected through quality scale was carried out through SPSS 12.0. arithmetic means and standard deviations were calculated. In order to reveal the difference among the groups, t-test was used. As a result, it was found that the physical environments in the schools of physical education and sports are neither very good nor bad. Besides this, the state of physical environments are perceived to be "important" by both students and faculty members. Moreover, for both current state and degree of importance attached, the difference among the groups was found to be significant at the level of $p < 0,001$.

Key Words: Schools of Physical Education and Sports, Physical Environment.

GİRİŞ

Eğitim ile ilgilenen bilim adamları okulların fiziki ortamını öğrenciler ile öğretim elemanları açısından önemli olarak görmektedirler. Özellikle öğrenciler, okulu ilk olarak dış görünüşleriyle ve iç donanımlarıyla tanımakta ve sevmektedirler. Bu sebeple okulun fiziksel yapısı öğrencilerin okula ve derslerine yönelik tutumlarını⁽⁹⁾ ve psikolojilerini etkilemektedir⁽²¹⁾. Yapılan araştırmalar, fiziksel ortamın öğrencilerin davranışları yanında öğrencilerle aynı ortamda çalışan kişilerin davranışlarını da doğrudan etkileyebileceğini önemle vurgulamaktadır⁽⁵⁾.

Okul binası, eğitim kalitesini etkileyen etmenlerin başında gelmektedir. Bunun yanında; okulun öğrenci, öğretim elemanı ve diğer personel açısından ulaşılabilir bir yerde kurulmuş olması, kurulduğu arazinin büyüklüğü, çevresindeki yeşillik alan, okulun amaçlarına yönelik tesislerin varlığı ve donanımı, dersliklerin ve diğer birimlerin nitel ve nicel olarak yeterliliği, tuvaletlerin ve duşların varlığı, tüm birimlerin havalandırılması, ısıtılması, ışıklandırılması gibi faktörler eğitim-öğretimin kalitesini etkilemektedir⁽¹³⁾. Özellikle öğrenci-öğretim elemanı ilişkileri büyük ölçüde bu fiziksel faktörlerden etkilenmektedir⁽⁴⁾. Bundan dolayı, okulun öncelikle öğrenci, öğretim elemanı ve diğer personelin temel fiziksel, bilimsel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlemesi gerekir⁽⁹⁾.

Eğitimde verimlilik üzerine yapılan araştırmalarda, okuldaki fiziksel ortamın öğretim elemanlarının etkinliği ile öğrencilerin başarıları üzerinde etkili ve önemli olduğu bildirilmektedir⁽¹⁹⁾. Bu önemden hareketle bu çalışmada, yükseköğretim kurumlarından birisi olan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının fiziki ortamlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Modeli ve Veri Toplama Aracı

Araştırma genel tarama modeline göre yürütülmüştür⁽¹⁴⁾. Bu modele göre yürütülen araştırmada Yıldız⁽²³⁾ tarafından geliştirilmiş ve geçerlik-güvenirlik çalışması yapılmış olan kalite ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçeklerde algı yoluyla, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'nda yer alan öğretim elemanları ve öğrencilerden "fiziki ortamlar" başlığı altındaki faktörlere karşı "mevcut durum"u ortaya koyması ve buna yönelik "önem derecesi"ni belirtmesi istenmiştir. Mevcut durumun derecelendirmesi ["Çok İyi", "İyi", "Orta", "Zayıf", "Çok Zayıf" gösterecek şekilde] beşli derecelendirme ölçeği üzerinde, önem derecesinin derecelendirmesi ise ["Benim İçin Önemli", "Benim İçin Ne Önemli-Ne Önemsiz", "Benim İçin Önemsiz" gösterecek şekilde] üçlü derecelendirme ölçeği üzerinde yapılmıştır.

Araştırma Evreni, Örnekleme ve Uygulaması

Araştırma evrenini başta 35 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) ile 2 Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu (SBTYO) oluşturmuştur. Bu amaçla, tüm BESYO ile SBTYO Müdürlükleri'ne araştırma için izin dilekçesi gönderilmiştir. İzin dilekçesine cevaben; 21 BESYO ile 2 SBTYO Müdürlüğü'nden "...yüksekokulumuzda çalışma yapmanız uygun görülmüştür" yanıtı gelmiş, 14 BESYO Müdürlüğü'nden ise yanıt alınamamıştır. Bunun sonucunda, 21 BESYO ile 2 SBTYO (bundan sonra BESYO olarak geçecektir) örneklem olarak kabul edilmiştir. Ardından, olumlu yanıt gelen BESYO'larla temas kurularak anketörler belirlenmiş, öğretim elemanları ve öğrencilere ait ölçekler ve bunlara ait uygulama yönergesi, iadeli taahhütlü posta ile anketörlere ulaştırılmıştır. Anketörler tarafından uygulanan ölçekler aynı yöntemle araştırmacının adresine tekrar gönderilmiştir. Bu uygulama Ocak-Nisan 2005 tarihleri arasında gerçekleşmiştir.

Öğrencilerin sayısı, 2001 ÖSYM kılavuzunda yer alan BESYO'ların alacakları öğrenci kontenjanına göre belirlenmiştir. Öğretim elemanlarının sayıları ise, ilgili BESYO'ların yüksekokul sekreterliklerinden öğrenilmiştir. Böylece; öğrenci açısından evrenin (n=2700) %32,2'sine, öğretim elemanları açısından ise (n=897) %36,7'sine ulaşılmıştır. Buna göre; gönderilen, dönen, iptal edilen ve geçerli sayılan ölçeklerle ilgili ayrıntılar şu şekilde oluşmuştur (Tablo 1):

Tablo 1: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarına Gönderilen, Dönen, İptal Edilen, Geçerli Sayılan Ölçeklerin Üniversitelere Göre Dağılımları

	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU	İNSAN KAYNAKLARI	GÖNDERİLEN	DÖNEN	İPTAL	GEÇERLİ
1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	31	17	0	17
		Öğrenci	40	39	1	38
2	Adnan Menderes Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	17	11	0	11
		Öğrenci	50	37	7	30
3	Akdeniz Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	37	19	0	19
		Öğrenci	50	31	2	29
4	Anadolu Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	25	25	1	24
		Öğrenci	60	49	4	45
5	Atatürk Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	36	23	0	23
		Öğrenci	60	28	3	25
6	Celal Bayar Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	40	10	0	10
		Öğrenci	100	87	18	69
7	Çukurova Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	36	7	0	7
		Öğrenci	60	47	3	44
8	Dicle Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	18	12	0	12
		Öğrenci	60	42	8	34
9	Dumlupınar Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	23	9	0	9
		Öğrenci	50	33	5	28
10	Fırat Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	10	4	0	4
		Öğrenci	60	40	8	32
11	Gazi Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	55	23	3	20
		Öğrenci	60	45	6	39
12	Gazi Üniversitesi Kastamonu BESYO	Öğretim Elemanı	13	7	0	7
		Öğrenci	40	30	3	27
13	Gaziosmanpaşa Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	11	9	0	9
		Öğrenci	60	35	3	32
14	Hacettepe Üniversitesi SBTYO	Öğretim Elemanı	53	29	0	29
		Öğrenci	20	17	0	17
15	Kafkas Üniversitesi Sarıkamış BESYO	Öğretim Elemanı	16	9	0	9
		Öğrenci	60	37	1	36
16	Mersin Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	14	9	0	9
		Öğrenci	50	32	6	26
17	Muğla Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	22	19	0	19
		Öğrenci	60	51	3	48
18	Mustafa Kemal Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	17	7	0	7
		Öğrenci	45	42	3	39
19	Niğde Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	22	15	0	15
		Öğrenci	60	40	8	32
20	Pamukkale Üniversitesi SBTYO	Öğretim Elemanı	28	13	0	13
		Öğrenci	60	39	3	36
21	Selçuk Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	45	28	0	28
		Öğrenci	100	72	6	66
22	Sütçü İmam Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	12	7	0	7
		Öğrenci	60	37	2	35
23	Trakya Üniversitesi BESYO	Öğretim Elemanı	24	22	0	22
		Öğrenci	90	69	6	63
	TOPLAM	Öğretim Elemanı	605	334	4	330
		Öğrenci	1355	979	109	870

Sınırlılıklar ve Varsayımlar

Araştırma,

1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında yer alan öğretim elemanları ve öğrencilerle sınırlandırılmıştır.

2. Öğretim elemanlarının alan ve unvanlarında herhangi bir sınırlamaya gidilmemiştir.

3. Öğrenciler "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümleri'nin 4. sınıfları" ile sınırlandırılmıştır.
4. sınıf öğrencilerinin fiziki ortamlara yönelik algılamalarının daha yerleşmiş ve netleşmiş olacağı varsayımından ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nün, BESYO'ların genelinde bulunmasından ve dolayısıyla homojen bir yapı oluşturacağından böyle bir tercihte bulunulmuştur.

4. Veri toplama aracı fiziki ortam boyutu ve buna ait maddelerle sınırlandırılmıştır. Bunun yanında bu maddelerin BESYO'lardaki fiziki ortamların durumunu ölçtüğü varsayılmıştır.

İstatistik Analiz ve Değerlendirme

Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri SPSS 12.0 paket programında yapılmıştır. Öğretim elemanları ve öğrencilerin algılamalarından elde edilen verilerin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Gruplar arası farklılığı bulmak için bağımsız grup t testi kullanılmıştır. Aralarındaki fark $p < 0,05$ olması durumunda anlamlı kabul edilmiştir (3,17).

Analiz sonucunda ortaya çıkan bulgularla ilgili, BESYO'lardaki fiziki ortama yönelik değerlendirmeler aşağıdaki puan aralıklarına göre yapılmıştır (6,11,18,19):

"Mevcut Durum"a yönelik değerlendirmelerin puan aralıkları:

1.00 - 1.79 Çok Zayıf

1.80 - 2.59 Zayıf

2.60 - 3.39 Orta

3.40 - 4.19 İyi

4.20 - 5.00 Çok İyi

"Önem Derecesi"ne yönelik değerlendirmelerin puan aralıkları:

1.00 - 1.66 Benim İçin Önemsiz

1.67 - 2.32 Benim İçin Ne Önemli-Ne Önemsiz

2.33 - 3.00 Benim İçin Önemli

BULGULAR

Tablo 2: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Fiziki Ortamların Mevcut Durumu ve Önem Derecesi

FAKTÖRLER	GRUPLAR	MEVCUT DURUM				ÖNEM DERECEİ			
		X	SS	t	P	X	SS	t	P
Dersliklerin Yeterliliği	Öğrenci	3,21	1,21	-9,270	,000*	2,87	,38	-2,782	,005**
	Öğt. Elemanı	3,90	,98			2,93	,27		
Öğretim Elemanlarına Ait Odaların Yeterliliği	Öğrenci	3,71	1,12	1,091	,276	2,51	,72	-9,641	,000*
	Öğt. Elemanı	3,63	1,24			2,90	,32		
Laboratuvarların (bilgisayar, biyomekanik, performans, vb.) Yeterliliği	Öğrenci	2,62	1,28	-7,836	,000*	2,88	,39	-1,377	,169
	Öğt. Elemanı	3,25	1,17			2,91	,30		
Spor Tesislerinin Yeterliliği	Öğrenci	2,97	1,43	-7,302	,000*	2,95	,26	-,496	,620
	Öğt. Elemanı	3,62	1,18			2,96	,19		
Konferans Salonunun Yeterliliği	Öğrenci	2,59	1,37	-6,824	,000*	2,75	,51	-3,102	,002**
	Öğt. Elemanı	3,19	1,34			2,85	,36		
Duş ve Tuvaletlerin Yeterliliği	Öğrenci	2,80	1,42	-8,880	,000*	2,92	,32	,816	,415
	Öğt. Elemanı	3,57	1,16			2,90	,30		
Tüm Birimlerin Temizliği	Öğrenci	3,14	1,27	-5,457	,000*	2,91	,34	-1,433	,152
	Öğt. Elemanı	3,57	1,09			2,94	,24		
Tüm Birimlerin Isınması	Öğrenci	2,99	1,40	-7,701	,000*	2,92	,31	-,818	,414
	Öğt. Elemanı	3,65	1,07			2,94	,24		
Kantin ve Kafeteryaların Yeterliliği	Öğrenci	2,63	1,34	-6,886	,000*	2,81	,48	-,638	,523
	Öğt. Elemanı	3,21	1,20			2,83	,42		
FİZİKİ ORTAMLAR	Öğrenci	2,96	,92	-9,448	,000*	2,84	,25	-4,642	,000*
	Öğt. Elemanı	3,51	,84			2,91	,20		

* p<0,001, **p<0,01

"Dersliklerin yeterliliği" faktöründe öğrenciler mevcut durumu "orta" derecede algılamakta, öğretim elemanları ise "iyi" derecede algılamışlardır (p<0,001). Ancak, öğrencilerin "orta" olarak algıladığı mevcut durumun "iyi" derece sınırına yakın olduğu da dikkat çekmektedir. Ayrıca bu faktörü öğrenciler ve öğretim elemanları "önemli" olarak algılamış, ancak aralarında p<0,01 düzeyinde anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Bu farklılık, öğretim elemanlarının bu faktörü öğrencilere göre daha yüksek derecede önemsemelerinden kaynaklanmaktadır.

Öğrenciler ve öğretim elemanları "öğretim elemanlarına ait odaların yeterliliği" faktörüne ait mevcut durumu "iyi" derecede algılamış ancak aralarında herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ayrıca bu faktörü öğrenciler ve öğretim elemanları "önemli" olarak algılamış, ancak aralarında

$p < 0,001$ düzeyinde anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Bu farklılık, öğretim elemanlarının bu faktörü öğrencilere göre daha yüksek derecede önemsemelerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, öğrenciler bu faktörü her ne kadar "önemli" olarak algılamışlarsa da bu algı "ne önemli-ne önemsiz" sınırına yakın olduğu dikkati çekmektedir. Bu durumda öğrencilerin "öğretim elemanlarına ait odaların yeterliliği"ni fazla önemsemedikleri söylenebilir.

Öğrenciler ve öğretim elemanları "laboratuvarların (bilgisayar, biyomekanik, performans, vb.) yeterliliği" faktörüne ait mevcut durumu "orta" derecede algılamışlar ancak aralarında $p < 0,001$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık, öğretim elemanlarının bu faktörü öğrencilere göre daha yüksek derecede algılamalarından kaynaklanmaktadır. Öğrenciler bu faktörü her ne kadar "orta" derecede algılamışlarsa da bunun, "zayıf" sınırına çok yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca bu faktörü hem öğrenciler hem de öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar, ancak aralarında herhangi anlamlı bir fark bulunmamıştır.

"Spor tesislerinin yeterliliği" faktöründe öğrenciler mevcut durumu "orta" derecede algılamakta, öğretim elemanları ise "iyi" derecede algılamışlardır ($p < 0,001$). Ayrıca bu faktörü hem öğrenciler hem de öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar, ancak aralarında herhangi anlamlı bir fark bulunmamıştır.

"Konferans salonunun yeterliliği" faktöründe öğrenciler mevcut durumu "zayıf" derecede algılamakta, öğretim elemanları ise "orta" derecede algılamışlardır ($p < 0,001$). Ayrıca bu faktörü öğrenciler ve öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar ve aralarında $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu farklılık, öğretim elemanlarının bu faktörü öğrencilere göre daha yüksek derecede önemsemelerinden kaynaklanmaktadır.

"Duş ve tuvaletlerin yeterliliği" faktöründe öğrenciler mevcut durumu "orta" derecede algılamakta, öğretim elemanlarının ise "iyi" derecede algıladığı ortaya çıkmıştır ($p < 0,001$). Ayrıca bu faktörü hem öğrenciler hem de öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar ancak aralarında herhangi anlamlı bir fark bulunmamıştır.

"Tüm birimlerin temizliği" ile "tüm birimlerin ısınması" faktörlerinde öğrenciler mevcut durumu "orta" derecede algılamakta, öğretim elemanlarının ise "iyi" derecede algıladığı ortaya çıkmıştır ($p < 0,001$). Ayrıca bu faktörleri hem öğrenciler hem de öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar ancak aralarında herhangi anlamlı bir fark bulunmamıştır.

"Kantin ve kafeteryaların yeterliliği" faktöründe öğrenciler mevcut durumu "orta" derecede algılamakta, öğretim elemanlarının ise "iyi" derecede algıladığı görülmektedir ($p < 0,001$). Öğrenciler bu faktörü her ne kadar "orta" derecede algılamışlarsa da, bunun "zayıf" sınırına çok yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca bu faktörü hem öğrenciler hem de öğretim elemanları "önemli" olarak algılamışlar, ancak aralarında herhangi anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Genel anlamda değerlendirildiğinde, "fiziki ortamlar"ın mevcut durumunu öğrenciler "orta"

derecede algılarken, öğretim elemanları ise "iyi" derecede algılamışlardır ($p < 0,001$). Öğretim elemanları mevcut durumu her ne kadar "iyi" olarak algılamışlarsa da, bunun "orta" derece sınırına yakın olduğu görülmektedir. Ayrıca bu faktörü öğrenciler ve öğretim elemanları "önemli" olarak algılamış, ancak aralarında $p < 0,001$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılık, öğretim elemanlarının fiziki ortamları öğrencilere göre daha fazla önemsemelerinden kaynaklanmaktadır (Tablo 2).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Fraser⁽¹⁰⁾, eğitimde istenen verimin alınabilmesi açısından fiziksel ortamın önemli olduğunu ve hedeflere ulaşma konusunda da bir gösterge olarak kabul edilebileceğini bildirmektedir. Çilenti⁽⁷⁾, fiziksel olanakların, öğrenci yetiştirilmesini olumlu ya da olumsuz etkilemekte olduğunu, ayrıca bina, tesis ve donatımın eğitimin yapılacağı yeri ve bu yerin niteliklerini belirlemekte olduğunu ifade etmektedir. Bunun yanında Üstüner ve arkadaşları⁽²²⁾, fiziksel alanların ve binaların yetersizliğini, okulun zayıf yönü olduğunu belirtmektedirler. Akar⁽¹⁾, okulun fiziksel yapısının öğrencilerin her türlü gereksinmelerini karşılayacak yeterlilikte olması gerektiğini, Muter ve Gökbunar⁽¹⁶⁾ ise, fiziki mekan ve araç-gereç yetersizliklerinin eğitim kalitesini olumsuz olarak etkileyeceğini bildirmektedir. Aktan⁽²⁾, yükseköğretim kurumlarında fiziki ve akademik altyapının (bina, spor tesisleri, konferans salonu, laboratuvarlar vb.) yeterli olması durumunda kaliteli insan yetiştirilebileceğinden söz edilebileceğini ifade etmektedir. Güven⁽¹²⁾ de, ülkemizdeki okulların bir kısmının, çağdaş ihtiyaçlara cevap verecek fiziki yapıdan yoksun olduğunu, ayrıca günümüzün teknolojik yeniliklerinin okul yapılarına yansıtılmadığını belirtmektedir. Öte yandan, Kaya⁽¹⁵⁾ gerekli fiziki olanaklar hazırlanmadan yeni yükseköğretilerin açılmış olduğunu bildirmektedir.

Ayrıca, Çimen ve Ekenci⁽⁶⁾ ile Temel ve Sunay⁽²⁰⁾ yaptıkları araştırmalarda beden eğitimi ve spor programı uygulayan okulların derslik sayısının yeterli olmadığını bulmuşlardır. Araştırmamızda ise, öğrencilerin dersliklerin yeterliliklerini "iyi" dereceye yakın, öğretim elemanlarının ise "iyi" derecede algılamış olması, BESYO'ların gün geçtikçe derslik bağlamında fiziki yapıya kavuşmakta olduğunu göstermektedir. Bunun yanında Temel ve Sunay⁽²⁰⁾ yaptıkları araştırmada beden eğitimi ve spor programı uygulayan okulların çoğunda yeterli laboratuvar araç gereç ve malzemelerinin olmadığı sonucuna varmışlardır. Bu sonuç çalışmamızın bulgularıyla paralellik göstermektedir. Nitekim öğrenciler ve öğretim elemanları "laboratuvarların yeterliliği" faktörüne ait mevcut durumu "orta" derecede algılamışlardır.

Sonuç olarak, öğrenci ve öğretim elemanlarının algılarına göre BESYO'lara ait fiziki ortamların ne çok iyi ne de zayıf olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca hem öğrenciler hem de öğretim elemanları fiziki ortamların yeterliliğini "önemli" olarak görmektedirler. Bu bağlamda, BESYO'ların fiziki anlamda çağdaş eğitim düzeyine çıkarılması, daha nitelikli bir eğitim ortamının oluşmasında önemli bir adım olacaktır. Bu adımdan hareketle aşağıdaki öneriler verilebilir:

1. Öğretim etkinliğinin daha sağlıklı yapılabilmesi için okul içerisindeki dersliklerin yeterli olması gerekmektedir.
2. Öğretim elemanlarının verimliliğini artırabilmek için, yeterli odalar tahsis edilerek rahat çalışma ortamı yaratılmalıdır.
3. Bilgisayar, biyomekanik, performans vb. gibi laboratuvarlar oluşturulmalıdır.
4. İhtiyaca cevap verebilecek nitelikte spor tesisleri bulunmalıdır.
5. Bilimsel etkinliklerin rahat ortamlarda gerçekleştirilebilmesi için konferans salonları bulunmalıdır.
6. Öğrenci sayılarına ve sağlık koşullarına uygun lavabo, tuvalet ile duşlar var olmalıdır.
7. Okul toplumunun sağlığı açısından okuldaki tüm birimlerin temiz olması gerekmektedir.
8. Öğretimin daha etkili olabilmesi için soğuk havalarda birimler iyi ısıtılmalıdır.
9. Kantin ve kafeteryalar, öğrencilerin boş zamanlarını geçirmeleri ve ihtiyaçlarını gidermeleri açısından okulda olması gereken fiziksel mekânlardan biri olarak görülmelidir.

KAYNAKLAR

1. AKAR, İ.: Öğrenci Davranışlarını Etkileyen Etmenler. Sınıf Yönetimi. Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2002, s:35.
2. AKTAN, C.C.: Yükseköğretimde Toplam Kalite Yönetiminin Uygulanması. http://www.canaktan.org/egitim/universite-reform/toplam-kalite.htm#_edn4, 23.03.2004.
3. ALPAR, R.: Spor Bilimlerinde Uygulamalı İstatistik T.C. Başbakanlık GSGM, Ankara, 2000.
4. AYDIN, A.: Sınıf Yönetimi, Anı Yayıncılık, Ankara, 1988, s:34.
5. BULL, S.L., SOLITY, J.E.: Classroom Management: Principles to Practice. Routledge, London, 1987.
6. CAN, N.: "Eğitim Örgütlerinde İnsan Kaynakları Yönetiminin Bütünleştirme İşleviyle İlgili Görevleri". Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt V, Sayı 1, Ocak 2002, s:227-243.
7. ÇİLENTİ, K.: Eğitim Teknolojisi ve Öğretim. Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1984.
8. ÇİMEN, Z., EKENCİ, G.: "Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi Veren Yükseköğretim Kurumlarında Örgüt Kültürü". Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt VII, Sayı 2, Nisan 2002, s:41-56.
9. ERDEN, M.: Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Alkım Yayınları, İstanbul, 1998, s:60.
10. FRASER, B. J.: Research on Classroom and School Climate. Handbook of Research on Science Teaching and Learning, Simon & Schuster and Prentice Hall International, New York, 1994, s:493-541.
11. GÜNBAĞI, İ., ÇEVİK, V.: "Yönetici ve Öğretmenlerin Toplam Kalite Yönetimine İlişkin Görüşleriyle İlgili Bir Araştırma". Milli Eğitim Dergisi, Yıl 32, Sayı 163, Yaz 2004, (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/gunbayi.htm>).

12. GÜVEN, K.: Eğitimde Nitelik Geliştirmenin Ekonomik Boyutu. Eğitime Yeni Bakışlar. Mikro Yayınları, Ankara, 2003, s: 390.
13. HESAPÇIOĞLU, M.: Etkin Okul Araştırmaları. Özel Kültür Okulları Eğitim AR-GE Merkezi Yayınları, Nisan 1991.
14. KARASAR, N.: Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 1998, s: 79.
15. KAYA, Y.K.: Yükseköğretimde Nitelik. Türk Milli Eğitiminde Kalite Paneli, TSE Matbaası, İstanbul, 1994, s:30.
16. MUTER, N.B., GÖKBUNAR, R.: 21. Yüzyıla Doğru Türkiye'de Eğitim Hizmetlerinin Çağdaştırılması. Marmara Üniversitesi Maliye Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayın No:600/13, İstanbul, 2000, s:7.
17. ÖZDAMAR, K.: Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi T.C. A.Ü. Yayınları No: 1001, Fen Fakültesi Yayınları, No:11, Eskişehir, 1997.
18. PEKER, M., MİRASYEDİOĞLU, Ş., YALIN, H.İ.: "Öğrenme Stillerine Dayalı Matematik Öğretimi". Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı 4, Güz 2003, s: 371-384.
19. ŞEN, H.Ş., ERİŞEN, Y.: "Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Etkili Öğretmenlik Özellikleri". Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 22, Sayı 1, 2002, s:99-116.
20. TEMEL, C., SUNAY, H.: "Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programlarına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri". Milli Eğitim Dergisi, Sayı 153-154, Kış-Bahar 2002, (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/153-154/temel.htm>).
21. ULUDAĞ, Z., ODACI, H.: "Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekan". Milli Eğitim Dergisi, Sayı 153-154, Kış-Bahar 2002, (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/153-154/uludag.htm>).
22. ÜSTÜNER, İ.Ş., ARDAHAN, F., OKUTMUŞ, E.: "Eğitimde Stratejik Planlama, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Bolton Koleji Karşılaştırmalı Örneği." Sürekli Kalite İyileştirme Sempozyumu, Haberal Eğitim Vakfı, Başkent Üniversitesi, Ankara, 1997, s:135-139.
23. YILDIZ, S.M.: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında İnsan Kaynaklarının Eğitim Hizmetleri Kalitesine Yönelik Algılarının Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul, 2005.